

Hvis der ikke foreligger et overenskomstforhold, har arbejdstagerne ikke nogen særlig beskyttelse mod overskridelse af ledelsesretten, bortset fra at de kan påberåbe sig misligholdelse af ansættelsesforholdet.

3. Fremmed ret

3.1. Svensk ret

Reglerne om tv-overvågning i Sverige er revideret med virkning fra den 1. juli 1998 på baggrund af en anbefaling fra et udvalg i betænkning om »Kameraövervakning« (SOU 1996:88). Reglerne findes i lov nr. 150 af 2. april 1998 om allmän kameraövervakning.

Efter lovens § 1 skal tv-overvågningskameraer anvendes med tilbørligt hensyn til den enkeltes personlige integritet. Formålet med bestemmelsen, der ikke er strafsanktioneret, er at understrege, at al tv-overvågning kan indebære risiko for integritetskrænkelser, og at den derfor bør foretages under ansvar og med almen hensyntagen til medmenneskerne, jf. SOU 1996:88, s. 189.

Efter lovens § 3, stk. 1, skal der ved tv-overvågning som hovedregel ved tydelig *skiltning* eller på anden egnet måde orienteres herom. Såfremt overvågningen er forbundet med lydoptagelse skal der tilsvarende orienteres herom. Pligten til at orientere om overvågningen indtræder på det tidspunkt, hvor overvågningsudstyret installeres. Kravet som skiltning gælder efter lovens § 4, stk. 1, dog ikke tv-overvågning af visse forsvarsområder m.v. samt politiets automatiske hastighedsovervågning.

Efter lovens § 4, stk. 2, kan amtet (länsstyrelsen) meddele dispensation fra kravet om skiltning m.v., hvis særlige grunde (synnerliga skäl) taler for det. Dispensation kan kun gives i undtagelsestilfælde, hvor der findes at være et stærkt behov for at anvende tv-overvågning uden at oplyse herom, f.eks. hvor hensynet til orden og sikkerhed gør sig særligt gældende, herunder ved internationale sammenkomster, statsbesøg og lignende, jf. Prop. 1997/98:64, s. 24-26, smh. med SOU 1996:88, s. 35. Der er i hele Sverige i perioden 1990-1995 alene givet 9 dispensationer efter den tilsvarende bestemmelse i den tidligere lov om övervakningskamerar. Af disse dispensationer er 2 senere ophævet af klageinstanserne, jf. SOU 1996:88, s. 89-90.

Tv-overvågning af steder, hvortil der er almindelig adgang (plats dit almänheten har tillträde), kræver efter lovens § 5, stk. 1, jf. § 15, som udgangspunkt *tilladelse* fra amtet. Tv-overvågning, der finder sted som led i trafikovervågning, sikring af arbejdsmiljø og lignende, er dog undtaget fra kravet om tilladelse. Endvidere gælder en særlig anmeldelsesordning for tv-

overvågning af banklokaler, postkontorer og butikker, jf. nedenfor.

Efter forarbejderne til loven (jf. SOU 1996:88, s. 193-194, jf. s. 36) omfatter begrebet »steder, hvortil der er almindelig adgang« bl.a. butiklokaler, men ikke »baglokaler« som bl.a. personalerum, lagerrum, kontorer. Der kræves således efter loven ikke tilladelse (eller anmeldelse, jf. nedenfor) til tv-overvågning af de sidstnævnte lokaler.

En tilladelse til tv-overvågning forudsætter efter lovens § 6, at interessen i at foretage overvågningen overstiger hensynet til den enkelte persons interesse i ikke at blive overvåget. I afvejningen af disse hensyn skal særligt indgå, om overvågningen er nødvendig for at forebygge lovovertrædelser, for at forhindre ulykker og lignende, hvordan overvågningen skal udføres og hvilket område, tv-overvågningen skal omfatte. I det omfang tv-overvågningen skal finde sted på en arbejdsplads, skal ansøgningen om tilladelse være vedlagt en udtalelse fra et organ eller en organisation, der repræsenterer de ansatte, jf. § 16, stk. 2. Organisationen kan desuden klage over amtets afgørelse om at meddele tilladelse til en forvaltningsdomstol, jf. § 29, stk. 2.

Ved lovændringen i 1998 er den ovenfor beskrevne tilladelsesordning afløst af et krav om *anmeldelse* for så vidt angår banklokaler, postkontorer og butikker, hvis (1) formålet med tv-overvågningen alene er at forebygge eller afsløre kriminalitet, og (2) tv-overvågningskameraet er fast monteret og forsynet med fast optik, jf. lovens §§ 11 og 12. For tv-overvågning af butiklokaler kræves desuden, at den, som er ansvarlig for tv-overvågningen, har indgået en skriftlig aftale om overvågningen med et organ eller en organisation, der repræsenterer de ansatte. Anmeldelsen skal give myndighederne grundlag for at vurdere, om der skal foretages inspektion.

Retsstillingen i Sverige kan herefter sammenfattes således:

Butikslokalet: Tv-overvågning skal anmeldes til amtet, og der skal ved skiltning orienteres herom. De ansattes repræsentanter skal inddrages.

Lagerrum, personalerum og kontorer: Tv-overvågning kræver ikke tilladelse eller anmeldelse, men der skal ved skiltning orienteres herom. De ansattes repræsentanter skal ikke inddrages.

3.2. Norsk ret

3.2.1. Gældende ret

I Norge er adgangen til at foretage tv-overvågning reguleret direkte og indirekte ved forskellige bestemmelser i lovgivningen. I Personregisterlovudvalgets